

DECIZIE

30 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Ion Druță
Maria Ghervas

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 51/417,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Erhan Ion împotriva Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 51/417 și Leibovici Simion cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 51/417 și menținută hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 21 decembrie 2015,

c o n s t a ț ă

La 28 august 2013, Erhan Ion a depus cerere de chemare în judecată împotriva ACC nr. 51/417 și Leibovici Simion cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul Erhan Ion a indicat că este proprietarul apartamentului nr. 2 din str. Pandurilor, 54, mun. Chișinău, fapt ce rezultă din contractul de vânzare-cumpărare al imobilului, autentificat notarial sub nr. 3230 la 19 iulie 2002 și înregistrat la OCT Chișinău la 23 iulie 2002 sub nr. cadastral 010010712001002.

Declară că din cauza presiunii înalte necontrolate de către specialiștii ACC nr. 51/417, în timpul verificării instalației pentru energie termică, la 13 iulie 2012 s-a deteriorat caloriferul (a crăpat), instalat în odaia mare a apartamentului nr. 2, fiind inundat tot imobilul.

Afirmă că din motiv că pîrîta nu l-a anunțat în prealabil despre verificarea instalației de alimentare cu energie termică, la 13 iulie 2012 nu s-a aflat acasă, iar despre faptul inundării apartamentului său a aflat de la vecini, care l-au și anunțat imediat.

Tot la data respectivă a fost întocmit un Act privind constatarea faptului inundării locuinței sale.

Mai mult ca atât, menționează Erhan Ion că a doua zi - 14 iulie 2012, vecinul său Leibovici Simion, proprietarul apartamentului nr. 4 din str. Pandurilor, 54, mun. Chișinău, situat cu un etaj mai sus, la fel i-a inundat imobilul, care în urma constatării faptului, i-a promis că îi va restitui toate cheltuielile necesare pentru efectuarea reparației

apartamentului împreună cu ACC nr. 51/417, însă până în prezent pârâții nu i-au compensat prejudiciul.

Susține că în rezultatul inundării imobilului său a devenit imposibil de locuit în acesta, deoarece podeaua s-a umflat, a apărut peste tot mușegai, fiind nevoit să-și ia locuință în chirie.

Reiterează că la 11 februarie 2013, s-a adresat Centrului Expertize Independente "CEXIN" privind evaluarea prejudiciului material cauzat în urma inundării ap. 2 din str. Pandurilor, 54, mun. Chișinău, care potrivit Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 098 din 11 februarie 2013, a fost evaluat în mărime de 100164,72 lei.

Afirmă că la 01 martie 2013 și respectiv la 11 iulie 2013, a adresat pârâților ACC nr. 51/417 și Leibovici Simion somație privind achitarea benevolă a sumei de 100164,72 lei cu titlu de prejudiciu material, însă nici până în prezent cerința sa nu a fost satisfăcută.

Cere Erhan Ion încasarea în mod solidar din contul ACC nr. 51/417 și Leibovici Simion în beneficiul său sumei de 60916,16 lei ce reprezintă doar cheltuieli directe conform raportului de expertiză cu titlu de prejudiciu material și 25000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 21 decembrie 2015, acțiunea a fost admisă în parte, fiind încasată din contul ACC nr. 51/417 în beneficiul lui Erhan Ion suma de 60916,16 lei cu titlu de prejudiciu material, 8000 lei cu titlu de prejudiciu moral, 1828 lei taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, în total 70744,16 lei, în rest, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2016, a fost respins apelul declarat de către ACC nr. 51/417 și menținută hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 21 decembrie 2015.

La 12 iulie 2016, în termenul prevăzut de art. 434 CPC, ACC nr. 51/417 a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2016 și hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 21 decembrie 2015, cu emiterea unei noi hotărâri sub formă de decizie de respingere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului ACC nr. 51/417 a invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au elucidat pe deplin toate circumstanțele importante ale pricinii, concluziile acestora vin în contradicție cu probele administrate, fapt ce a adus la încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Declară că la actele pricinii sunt anexate pașapoartele tehnice de pregătire a instalațiilor de termoficare pentru diverse sezoane de încălzire, de unde rezultă că verificarea sistemelor de încălzire s-a efectuat în lunile septembrie-octombrie și nicidecum nu în luna iulie după cum afirmă intimatul Erhan Ion.

Afară de aceasta, potrivit scrisorii SA "Termocom" nr. 79/2021 din 13 februarie 2013, în perioada iunie-august 2012 nu au fost efectuate lucrări de testare a rețelelor termice intercartier și a utilajului PTC-4080, care se află în proprietatea blocului locativ. În perioada menționată, utilajul PTC-4080 și toate rețelele termice intercartier fuseseră deja testate și date sub conservare în așteptarea începerii sezonului de încălzire 2012/2013.

Mai mult ca atât, din răspunsul SA "Termocom" din 13 august 2014, rezultă că nu s-a depistat deteriorarea sigiliilor aplicate anterior la armatura de închidere-reglare, ceea ce denotă că nu a fost deschis robinetul și nu a fost verificat sistemul de încălzire.

Indică că instanțele de judecată ierarhic inferioare eronat au făcut trimitere la Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 098 din 11 februarie 2013, referitor la

evaluarea prejudiciului material, având în vedere că mărimea acestuia a fost stabilită reieșind din datele pe care le-a prezentat personal Erhan Ion, după propria sa convingere.

Invocă că potrivit Raportului de expertiză nr. 587/15 din 17 aprilie 2015 întocmit de către Centrul Național de Expertize Judiciare, forța care a cauzat deteriorarea materialului radiatorului a fost condiționată de schimbarea volumului apei din radiator la înghețarea ei, sub acțiunea forței exercitate de presiunea gheții din cavitatea radiatorului, au apărut tensiuni în stratul de metal, care au diminuat forța de rezistență a lui și au condiționat apariția unor fisuri în corpul metalului.

Mai mult ca atât, caloriferul examinat a fost supus reparației în scopul astupării fisurilor prin depunere de straturi de clei de tip ”Super Glue”.

Astfel, deteriorarea caloriferului nu a avut loc din cauza supunerii acestuia unei presiuni de apă excesivă, dar din motiv că apa din acesta a înghețat, fapt ce denotă că evenimentul a avut loc încă în perioada rece a anului și nicidecum nu putea să fie înghețat în luna iulie 2012.

În plus, intimatul Erhan Ion cunoștea că caloriferul este deteriorat, reparând fisura formată în acesta, cu clei special.

De asemenea, invocă recurenta că până în anul 2012 apartamentul în litigiu fusese inundat de mai multe ori, în astfel de circumstanțe buna credință a intimatului se compromite, dânsul știind cu certitudine starea în care s-a aflat acesta atât în anul 2010, cât și în anul 2012, dar în mod conștient și ilegal solicită din contul Asociației repararea prejudiciului întru efectuarea reparației complexe al imobilului, în urma unor daune ce nu au legătură directă cu incidentul din iulie 2012.

Cu atât mai mult, că pozele anexate la materialele cauzei reflectă starea apartamentului inundat la situația anului 2010, și nu la cea din anul 2012, având în vedere că acestea au fost anterior prezentate și în cadrul unui alt proces judiciar.

La 01 august 2016, în adresa intimaților Erhan Ion și Leibovici Simion a fost expediată copia recursului declarat de către ACC nr. 51/417, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referințelor.

La 22 septembrie 2016, intimatul Erhan Ion, prin intermediul reprezentantului său – avocatul Angela Popil în baza mandatului seria MA nr. 0454296 din 11 iunie 2014, a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către ACC nr. 51/417, cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2016 și hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 21 decembrie 2015, pe care le consideră legale și întemeiate.

Alte referințe nu au fost depuse.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 05 octombrie 2016, recursul declarat de către APLP nr. 54/219, a fost considerat admisibil.

Reieșind din prevederile art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile din referința depusă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Potrivit art. 241 alin. (1) și alin. (5) CPC, instanța judecătorească adoptă hotărârea în numele legii. În motivare se indică: circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Din suportul probatoriu prezent la materialele dosarului rezultă că la 28 august 2013, Erhan Ion a depus cerere de chemare în judecată împotriva ACC nr. 51/417 și Leibovici Simion, solicitând încasarea în mod solidar din contul pârâților în beneficiul lui sumei de 60916,16 lei cu titlu de prejudiciul material și 25000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 21 decembrie 2015, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2016, acțiunea a fost admisă în parte, fiind încasată din contul ACC nr. 51/417 în beneficiul lui Erhan Ion suma de 60916,16 lei cu titlu de prejudiciu material, 8000 lei cu titlu de prejudiciu moral, 1828 lei taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, în total 70744,16 lei, în rest, acțiunea a fost respinsă.

Atât prima instanță, cât și instanța de apel și-au argumentat soluția că răspunderea pentru prejudiciul cauzat intimatului-reclamant Erhan Ion o poartă ACC nr. 51/417, deoarece efectele negative produse de înghețarea apei în sistem confirmă faptul că pârâta a efectuat lucrări de spălare hidropneumatică la rețelele de alimentare cu energie termică până la data inspectării acestora de către reprezentanții SA "Termocom", adică deteriorarea caloriferului a avut loc anume din cauza supunerii acestuia unei presiuni de apă excesivă.

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră soluția dată în prezentul litigiu drept una superficială și eronată, or, atât prima instanță, cât și instanța de apel s-au expus în privința raționamentului admiterii acțiunii în parte, cu aprecierea arbitrară a probelor și fără a elucida următoarele aspecte.

Se reține că potrivit concluziei expertului – Anatolie Lăsâi din cadrul Centrului Național de Expertize Judiciare, expusă în Raportul de expertiză nr. 587/15 din 17 aprilie 2015 (f.d. 99-103, vol. I), în corpul metalului radiatorului, prezentat spre examinare, la unul din capetele lui, în regiunea orificiilor filetate interior, sunt prezente mai multe fisuri penetrante. Deteriorarea integrității materialului radiatorului a fost cauzată de acțiunile unei forțe, exercitate din interior, valoarea căreia a depășit forța de rezistență a materialului pe sectorul dat. Mai mult ca probabil, că forța care a cauzat deteriorarea materialului radiatorului a fost condiționată de schimbarea volumului apei din radiator la înghețarea ei. Sub acțiunea forței exercitate de presiunea gheții din cavitatea radiatorului, au apărut anumite tensiuni în stratul de metal, care au diminuat forța de rezistență a lui și au condiționat apariția unor fisuri în corpul metalului. După apariția fisurilor, radiatorul a fost supus unor "lucrări de reparație" în scopul astupării acestora, prin depunerea de straturi de clei de tipul "Super Glue".

Astfel, deși instanțele de judecată ierarhic inferioare au făcut trimitere la raportul de expertiză sus-menționat, însă arbitrar au constatat că deteriorarea caloriferului a avut loc anume din cauza supunerii acestuia unei presiuni de apă excesivă, or, reieșind din concluzia expertului, deteriorarea caloriferului nu a avut loc din cauza supunerii acestuia

unei presiuni de apă excesivă, ci din motivul înghețării apei din sistemul radiatorului și diminuării forței de rezistență a metalului radiatorului.

Afară de aceasta, instanțele de judecată ierarhic inferioare au omis să se expună și în privința faptului că radiatorul, până la producerea incidentului, a fost supus reparației în scopul astupării fisurilor prin depunerea de mai multe straturi de clei special de tipul "Super Glue", fapt ce denotă că intimatul-reclamant Erhan Ion cunoștea cu certitudine că caloriferul său este deteriorat, însă nu a întreprins careva măsuri de prevenire a situației de inundare a imobilului său, și nici nu a anunțat ACC nr. 51/417 despre circumstanța dată până la efectuarea lucrărilor de spălare hidropneumatică a rețelelor de alimentare cu energie termică.

Totodată, atât prima instanță, cât și instanța de apel nu s-au pronunțat în privința înscrisului - răspunsul SA "Termocom" din 13 august 2014, din care rezultă că la armatura de închidere-reglare nu s-a depistat deteriorarea sigiliilor aplicate anterior, ceea ce denotă că nu a fost deschis robinetul și nu a fost verificat sistemul de încălzire.

Pe lângă aceasta, atât prima instanță, cât și instanța de apel nu s-au expus nici asupra faptului ce presupune suma de 60916,16 lei încasată cu titlu de cheltuieli directe pentru restabilirea stării bunului imobil, deoarece din Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 098 din 11 februarie 2013 (Anexa nr. 1 – *Devizul* lucrărilor de reparație și construcție necesare de executat în apartamentul nr. 2 din str. Pandurilor, 54, mun. Chișinău), rezultă că în această sumă sunt incluse și lucrările (cheltuielile) de reparație a pereților și tavanului (f.d. 13-16, vol. I), or, prin spargerea caloriferului nu putea să fie inundat tavanul și pereții apartamentului.

Mai mult ca atât, din cererea de chemare în judecată rezultă că intimatul-reclamant Erhan Ion a solicitat în mod solidar încasarea sumei de 60916,16 lei cu titlu de prejudiciu material atât din contul ACC nr. 51/417, cât și de la Leibovici Simion, vecinul de la etajul de sus din apartamentul căruia insistă intimatul-reclamant că a fost inundat imobilul său, însă instanțele de judecată ierarhic inferioare, deși au respins capătul de cerere a lui Erhan Ion înaintat împotriva lui Leibovici Simion cu privire la repararea prejudiciului material, totuși au încasat integral din contul recurentei-pârâte ACC nr. 51/417 suma nominalizată.

În temeiul celor precitate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază drept neîntemeiată decizia instanței de apel, care nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, pronunțând în acest sens o soluție arbitrară.

Pe cale de consecință, instanța de recurs concluzionează asupra necesității admiterii recursului declarat de către ACC nr. 51/417, casării deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2016 și remiterii pricinii spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecători.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel pronunțată nu satisface standardele procedurale ale legalității și temeiniciei unui act judecătoresc, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la examinarea pricinii în ordine de recurs, și reiterând lipsa temeiurilor legale de a restitui cauza spre rejudecare în prima instanță (art. 432 alin. 3 lit. d) și f) CPC), Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către ACC nr. 51/417, casării deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2016 și remiterii pricinii spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 51/417.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău 18 mai 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Erhan Ion împotriva Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 51/417 și Leibovici Simion cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cu remiterea pricinii civile spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Maria Ghervas